

KRYNICKIE *wieści*

Nr 22 Maj – Sierpień 2021

Biuletyn informacyjno-kulturalny gminy Krynice

www.facebook.com/GokKrynice1/ www.krynice.naszgok.pl

Granty dla Roztocza

OBYWATELSKIE ROZTOCZE
www.euroregionroztocze.org.pl

SPINANO WANO PRZEZ NARODOWY INSTYTUT WOLNOŚCI
- CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZYSTWA OBYWATELSKIEGO
ZE ŚRODKÓW PROGRAMU FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH
NOWSIFIO NA LATY 2021-2023 *

Promujmy nasze, roztoczańskie dziedzictwo kulturowe! Gmina Krynice, jako członek Stowarzyszenia Samorządów Euroregion Roztocze zachęca do działania zarówno mieszkańców, jak i stowarzyszenia do składania wniosków o granty.

Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Roztocze otrzymało dofinansowanie z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i zostało operatorem projektu pn.

„OBYWATELSKIE ROZTOCZE. Działania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i promocji Roztocza”.

Oznacza to, że Stowarzyszenie w ciągu trzech najbliższych lat rozdysponuje środki z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich pomiędzy młode organizacje społeczne i grupy nieformalne z terenu jednostek samorządu terytorialnego należących do Euroregionu Roztocze z województwa lubelskiego i podkarpackiego.

Euroregion Roztocze zaprasza młode organizacje społeczne i członków grup nieformalnych do udziału w konkursie grantowym w ramach projektu

OBYWATELSKIE ROZTOCZE

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I PROMOCJI ROZTOCZA

POMYSŁ + EDUKACJA = SUKCES

GRANTY DO 10 000 ZŁ

www.euroregionroztocze.org.pl

Mikro-dotacje będą przeznaczone na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego i promocją Roztocza. Na ten cel, w trzech edycjach projektu, zostaną przekazane co najmniej 52 granty w wysokości do 10 000 PLN.

W każdej edycji projektu zostanie przeprowadzony cykl 12 wykładów, warsztatów i szkoleń tematycznych przygotowujących do zagadnień związanych z dziedzictwem kulturowym i jego ochroną oraz podnoszących merytoryczną i praktyczną wiedzę w tym zakresie. Działania te ukierunkowane są na profesjonalizację, zwiększenie potencjału i trwałości inicjatyw oddolnych.

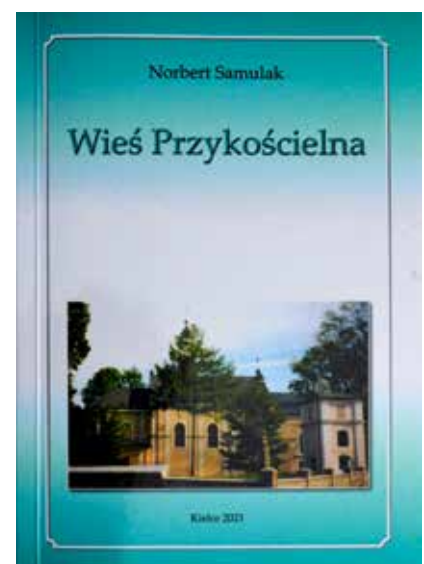
Zapraszamy młode organizacje pozarządowe i grupy nieformalne do aktywnego uczestnictwa w projekcie, zarówno w działaniach edukacyjnych jak i konkursowych.

Wojciech Żukowski, Prezes Zarządu Euroregionu Roztocze
fot. Krystian Kłyszewicz

Nowa książka o Dzierążni

Pan Norbert Samulak, piewca Dzierążni, poeta, regionalista i wydawca przedstawia swoją kolejną książkę. „Wieś Przykościelna” to zbiór wspomnień, historie rodzin i zatrzymane w wierszach obrazy części wsi Dzierążnia, potocznie zwanej Garbem. –*Opisując dzieje mieszkańców oparłem się na własnej pamięci oraz ludzi współcześnie żyjących, a ponadto niektórych źródłach archiwalnych* – tak wyczytamy we wstępie. Książka dostępna w GOK Krynice oraz u Autora w Dzierążni.

bgs

Seniorzy w projekcie

W dniu 27 lipca 2021 r. odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne uczestników Klubu Seniora powołanego w ramach Projektu „Gmina Krynice dla Seniora” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.2 Usługi Społeczne i Zdrowotne. Podczas spotkania zostały omówione sprawy bieżące związane z działalnością Klubu Seniora. W dniach 28 - 30 lipca odbyły się pierwsze zajęcia dla uczestników Klubu Seniora, tj. zajęcia psychologiczne, wykłady i prelekcje z zakresu prawa. Odbyła się porada diabetologiczna oraz dyżur prawnika – porada prawna dla Seniora. Ponadto w w środę 28 lipca miał miejsce wyjazd na basen do Tomaszowa Lubelskiego.

Kolejne zajęcia odbędą się w sierpniu 2021 r. Będą to, podobnie jak w lipcu – zajęcia z psychologii, wykłady i prelekcje z zakresu prawa, zajęcia taneczne, porada diabetologiczna i prawna, wyjazd na basen. Z nowych zajęć – odbędzie się edukacja zdrowotna prowadzona przez

pielęgniarkę. W kolejnych miesiącach 2021 r. w ramach działalności Klubu Seniora oprócz wyżej wymienionych – odbędą się zajęcia wokalne, zajęcia kulinarne z elementami zdobienia stołów oraz czynności życia codziennego, zajęcia komputerowe, zajęcia z rękodzieła, zajęcia sportowe prowadzone przez fizjoterapeutę, wyjazd do teatru oraz wycieczka do Łańcuta.

Uczestnikami projektu „Gmina Krynice dla Seniora” jest 30 osób w wieku 60+ z obszaru gminy Krynice. Siedziba Klubu Seniora mieści się w świetlicy wiejskiej w Krynicach. W ramach projektu „Gmina Krynice dla Seniora” budynek świetlicy przeszedł remont, przeprowadzono niezbędne prace adaptacyjne w: pomieszczeniu gospodarczym, szatni, pomieszczeniu biurowym, pomieszczeniu kuchennym, pomieszczeniu na naczynia, na korytarzu. Prace adaptacyjne obejmowały m.in. wymianę drzwi wewnętrznych, montaż sufitów podwieszanych, terakoty, instalacji elektrycznej, montaż monitoringu. Wymieniono drzwi zewnętrzne, wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych. Zakupiono wyposażenie kuchni, wyposażenie szatni, wyposażenie pomieszczenia biurowego, zakupiono meble, sprzęt rtv, sprzęt do ćwiczeń sportowych, gry planszowe.

Ewelina Kuśmierczuk
UG Krynice
fot. www.canva.com/

Szczepimy się...

Mobilne punkty szczepień odwiedzają różne miejsca w województwie lubelskim, by ułatwić dostęp do szczepień i zapobiec kolejnej fali koronawirusa. W gminie Krynice szczepieniobus odwiedził dotychczas dwie miejscowości Krynice i Dzierążnię. W dniu 29 sierpnia planowany jest piknik w Antoniówce, gdzie także będzie możliwość zaszczepienia się przeciwko Covid -19.

Epidemiolodzy szacują, że do osiągnięcia odporności stadnej przeciw

koronawirusowi jest potrzebne osiągnięcie odporności poprzez zaszczepienie lub przechorowanie na COVID-19 między 70 a 85% populacji. W gminie Krynice na ponad 3200 mieszkańców, w pełni zaszczepionych jest około 25 procent, a jedną dawkę przyjęło prawie 31 procent.

Rejestracji do szczepienia można dokonać na 4 sposoby:

– za pomocą bezpłatnej, całonocnej infolinii 989 (do zapisu wystarczy numer PESEL);

– elektronicznie poprzez e-Rejestrację dostępną na HYPERLINK „<https://pacjent.gov.pl/>” pacjent.gov.pl (konieczne jest posiadanie Profilu Zaufanego);

– wysyłając SMS na numer **664 908 556** lub **880 333 333** o treści: **SzczepimySie;**

– kontaktując się z wybranym punktem szczepień.

Na terenie Gminy Krynice szczepienia wykonywane są w **Niepublicz-**

nym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Krynicach – Anna Korzeniowska, Krynice 83, tel. **84 663 02 09**.

Pacjenci w wieku co najmniej 60 lat, którzy mają problem z dotarciem na szczepienie, mogą skorzystać z transportu organizowanego przez gminę. Trzeba to jednak wcześniej zgłosić telefonicznie pod numer: 84 663 04 66 albo osobiście do pokoju numer 4 Urzędu Gminy Krynice.

Edyta Komadowska
fot. UG Krynice

Więści z Urzędu Gminy Krynice

maj – lipiec 2021

- » Oddano do użytkowania drogę gminną w miejscowości Dzieżnia o długości 277 mb. Przy dofinansowaniu 104 657 zł, wartość całej drogi to 149 510 10 zł. Wkład gminy to tylko 44 tys. zł. Pieniądze gmina uzyskała z dodatkowego naboru Funduszu Dróg Samorządowych.
- » Podpisano umowę na modernizację stacji wodociągowej w miejscowości Dąbrowa.
- » W ramach funduszu sołectkiego wykonano nowe pokrycie chodników i wstawiono nowe okna w budynku gospodarczym przy świetlicy wiejskiej w Polanach, a także zrobiono izolację posadzki wraz z położeniem terakoty w pomieszczeniu dla młodzieży.
- » Zakupiono nowy kosiarko-rozdrabniacz do koszenia boiska oraz trawników przy drogach gminnych.
- » Do użytku została oddana nowa klatka schodowa wraz z zaple-
- czem sanitarnym w szkole podstawowej w Krynicach.
- » Z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych gmina Krynice otrzymała 1 000 000 zł na rozbudowę wodociągu Dąbrowa, Majdan Sielec wraz z przebudową stacji wodociągowej Dąbrowa.
- » Z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg gmina otrzyma dofinansowanie w wysokości 881 731 zł. Umowa już została podpisana.
- » Zostały posadzone drzewa i krzewy przy boisku gminnym w Krynicach oraz postawiono dwie ławki przy drodze do Ośrodka Zdrowia.
- » W miejscu starego przystanku w Polanówce, uszkodzonego przez ciężarówkę, postawiono nowy przystanek. Koszty nowego przystanku zostały zwrócone w 100% przez firmę ubezpieczeniową.
- » 20 maja odbyło się spotkanie burmistrzów i wójtów Eurore-
- gionu Roztocze, podczas którego dyskutowano na temat możliwych projektów strategicznych i kierunków dla gmin należących do Partnerstwa Roztocze Środkowe.
- » Została podpisana umowa na wykonanie projektu drogi gminnej w Dzieżni koło kościoła.
- » Zawarto umowę na wykonanie drogi z dofinansowania w ramach FOGR w miejscowości Polany Namule na odcinek 190 mb.
- » Podpisano umowę na projekt rozbudowy stacji wodociągowej w Dąbrowie.
- » Podpisano umowę na wykonanie prac remontowych w ramach projektu Gmina Krynice dla Seniora.
- » Wójt Gminy Krynice uczestniczył w Walnym Zgromadzeniu Członków Stowarzyszenia Euroregion Roztocze, podczas którego omawiano kierunki rozwoju i wzajemnej współpracy członkowskiej do roku 2030.

Turystycznie w Antoniówce

W Antoniówce w gminie Krynice powstanie nowe miejsce rekreacji dla mieszkańców i turystów. Dzięki środkom finansowym pozyskanym za pośrednictwem LGD Roztocze Tomaszowskie zrealizowany zostanie kolejny projekt służący turystom oraz mieszkańcom naszej gminy.

Kolejny projekt realizowany przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Krynice zakłada stworzenie miejsca do aktywnego wypoczynku w urokliwym zakątku roztoczańskiego krajobrazu. W ramach projektu wybudowana zostanie drewniana wiata, która służyć będzie mieszkańcom Antoniówki oraz turystom do organizowania różnych form działań kulturalno-rekreacyjnych.

Będzie to drewniana wiata, o którą postulowali sami miesz-

kańcy. – Chcą tu organizować integracyjne spotkania, na przykład przy grillu. To także propozycja dla rowerzystów, zwiedzających Roztocze na dwóch kółkach, ponieważ Antoniówka leży na szlaku rowerowym, prowadzącym m.in. do Zaboreczna. W Antoniówce jest cmentarz żołnierzy, poległych podczas II wojny światowej, a pod Zaborecznem wiata miej-

sce potyczka między hitlerowcami a partyzantami z Batalionów Chłopskich uznawana za jedną z najważniejszych bitew Powstania Zamojskiego – przypominają autorzy projektu. Dodają przy tym, że poza historycznymi, Antoniówka i jej okolice mają także walory krajobrazowe. Są znakomitym miejscem na podziwianie pięknych, roztoczańskich widoków.

Będzie to trzecia rekreacyjna altana w gminie. Dwie stoją już w parku i nad zalewem w Krynicach. Wiata w Antoniówce ma być gotowa jesienią, a pieniądze z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich powinny wystarczyć na pokrycie wszystkich kosztów jej budowy.

Joanna Jamroz
Włodzimierz Sierociuk
ias24.eu

Wiwat maj, Trzeci Maj...

W tym roku uroczymie obchodziliśmy 230 rocznicę ogłoszenia najważniejszej ustawy Rzeczypospolitej – Konstytucji 3 Maja. Dokładnie w dniu 3 maja 2021 roku, podczas wirtualnego spotkania historyczno-patriotycznego, zostały odczytane przez samorządowców, nauczycieli, pracowników kultury i młodzież szkolną oryginalne zapisy ustawy trzeciomajowej. Dzięki okolicznościowej

prelekcji on-line, przygotowanej przez Dyrektora Muzeum Regionalnego w Tomaszowie Lubelskim – mgr Roberta Czyżę, mogliśmy się zapoznać z niezwykle barwną historią regionalnych obchodów i patriotycznych tradycji, kultywowanych na ziemi tomaszowskiej w dwudziestolecie międzywojennym. Muzycznym akcentem majowych upamiętnień była wirtualna prezentacja piosenki „Wiwat Trzeci

Maja” w wykonaniu zespołu „Krynicky Szuwarki”.

Rok Konstytucji 3 Maja został także upamiętniony w Krynicych wystawą plansz historycznych związanych z dziełem Sejmu Czteroletniego, która została opracowana przez posła na Sejm RP – Tomasza Zielińskiego. Taka forma plenerowej edukacji historycznej w przestrzeni publicznej pozwala na trwanie w pamięci ważnych wydarzeń historii Polski. Wystawa była prezentowana na ogrodzeniu szkoły podstawowej w Krynicych. *Tekst i fot. bgs*

Krynicky Szuwarki z sukcesami

Jesteśmy dumni z naszymi młodymi śpiewającymi Krynicky Szuwarkami, które podbijają swoimi występami sceny całego regionu. Podczas XX Transgranicznego Festiwalu Pieśni o Roztoczu, który odbył się w Sułcu młodzi artyści zajęli pierwsze miejsce w kategorii – Dowolny utwór

ludowy. Przy akompaniamencie gitary instruktora Romana Śliwińskiego popłynęły z susieckiej sceny piosenki „Na Roztocze” oraz „Ballada dla Juniora i jego gitary”, które zachwyciły publiczność i komisję festiwalowego konkursu. Jury doceniło wysoki poziom muzyczny występów

oraz dbałość o tradycję. Kilka dni wcześniej, rodzinna część zespołu Krynicky Szuwarki uatrakcyjniła muzycznie wydarzenie literackie „Wszystkie książki mówią”. Na Rynku Wodnym w Zamościu, 16 lipca odbyło się wspólne czytanie poezji Tadeusza Różewicza, patrona literackiego tego roku. Mateusz, Julia i Natalia Lenard ożywiły spotkanie słowem śpiewanym w aranżacjach muzycznych opracowanych przez muzyka i nauczyciela – Romana Śliwińskiego. Organizatorem literackiego wydarzenia była Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamojskiego.

Gratulujemy młodym wykonawcom i życzymy wielu kolejnych sukcesów. Nad edukacją i przygotowaniem muzycznym występów krynicky śpiewaków czuwa od początku powstania zespołu, instruktor muzyki – Roman Śliwiński, któremu także należą się wielkie brawa.

bgs/fot. Roman Śliwiński

Poetycko i patriotycznie w Dzierążni

Malarze i poeci z różnych części kraju powrócili do gminy Krynice po długim czasie pandemii na dwunaste z kolei poetyckie spotkanie. W Dzierążni, w dniu 4 lipca, odbyła się tegoroczna inauguracja cyklu „Chwilo trwaj”, połączona z odsłonięciem tablicy, upamiętniającej pobyt na Ziemi Tomaszowskiej Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Mimo deszczowej pogody do Dzierążni przyjechało 7 malarzy m.in. z Kielc, Warszawy, Tomaszowa Lubelskiego i Huty Dzierążnińskiej oraz około 20 poetów. Malarze prezentowali swoje obrazy, a poeci czytali autorskie wiersze. W hołdzie zmarłemu niedawno, stałym uczestnikom twórczych spotkań – Elżbiecie Kawaszyniec i Andrzejowi Stechnijowi – wszyscy, oprócz własnych, czytali także ich utwory. Tematyka autorskich wierszy była różna. – *W przeciwieństwie do wcześniejszych edycji, tym razem, po dwuletniej przerwie, nie narzucaliśmy tematyki wierszy, sugerując jedynie, by nawiązywały one do pandemii koronawirusa i 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości* – mówią organizatorzy spotkania.

W 2018 roku pomysłodawcy spotkań Zuzanna i Norbert Samulakowie wyszli z inicjatywą

ufundowania tablicy na tę okrażliwą rocznicę. – *Jej przygotowanie zajęło trochę czasu, ale gdy wszystko było gotowe na jej odsłonięcie przed rokiem, spotkanie musieliśmy odwołać ze względu na sytuację epidemiczną* – przypomina organizator cyklu „Chwilo trwaj” Jacek Janus.

Na tablicy w Dzierążni jest napis: „W rocznicę odzyskania niepodległości 1918 – 2018 w hołdzie Józefowi Piłsudskiemu, organizatorowi Legionów, Naczelnikowi Państwa Polskiego, Marszałkowi Wojska Polskiego, wdzięczni Dzierążnianie”. Sponsorami takiej formy upamiętnienia ważnego wydarzenia w historii Polski są państwo Samulakowie, którzy wcześniej ufundowali dwie inne tablice – odsłoniętą w 2013 roku poświęconą założycielom OSP w Dzierążni i przygotowaną w 2016 roku na 60-lecie jednostki. Oprócz Norberta Samulaka, który mieszka z żoną w Kielcach, a pochodzi z Dzierążni, najnowszą tablicę odsłoniли – wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski i starosta tomaszowski Henryk Karwan w asyście pocztu sztandarowego OSP w Dzierążni.

Włodzimierz Sierociuk ias24.eu
 Fot. ks. Grzegorz Bartko/arch.
 Katolickiego Radia Zamość

Rozpoczęliśmy wakacyjne działania projektu pn. „Śladami Jazzmana z Antoniówki”. Krynickie impresje muzyczno-plastyczne. W dniu 14 lipca odbyły się warsztaty pn. „Mietek Kosz – życie i muzyka” w Zamojskim Klubie Jazzowym „Kosz”. Postać wybitnego artysty i niezwykłego człowieka przybliżyli młodzieży: Paweł Cichosz – prezes Stowarzyszenia Zamojskiego Klubu Jazzowego im. Mieczysława Kosza oraz kuzynki nieżyjącego artysty – Irena i Teresa. To było pierwsze zetknięcie naszych młodych uczestników z tradycjami kultowego zamojskiego klubu jazzowego, popularnie nazywanego „Koszem”. Dziękujemy serdecznie

Śladami Mieczysława Kosza

Bartkowi Baraniakowi za pomoc w organizacji tych warsztatów zaś naszym prelegentom za fantastyczne opowieści o kulisach zamojskiego klubu i sławach muzyki światowego jazzu, jakie w nim występowały.

Po zamojskich klimatach jazzowych przyszedł czas na kolejne warsztaty artystyczne w ramach „koszowego” projektu. W piękne plenery wsi Antoniówka, gdzie na świat przyszedł Miecio Kosz, udali się nasi młodzi projektowicze, dzierżąc dzielnie drewniane palety, tuby farb, palety i zesta-

wy pędzli. W bliskości przyrody, dojrzewających zbóż, szumie wiatru i roztoczańskich przestrzeni powstawały malarskie impresje. Okazało się, że talenty plastyczne drzemią w każdym uczestniku pleneru a wyzwolenie swoich umiejętności dało wiele pozytywnej energii. Niewidomy Mieczysław Kosz dźwiękami wypełniał niemożność widzenia świata. Obrazy, które powstały podczas dwóch dni pleneru zaskakują mocą i kontrastem wielu barw. Nad artystyczną i edukacyjną formą warsztatów czuwała Edyta Paszkowska – artystka –plastyk,

absolwentka WA UMCS i autorka kilku wystaw malarskich. Kolejnym wyzwaniem projektowym będzie zmierzenie się z techniką tworzenia muralu z Mieczysławem Koszem w roli głównej... ale o tym, już w następnej odsłonie projektowych działań.

*Beata Gałan-Smół
fot. Joanna Jamroz, Edyta Paszkowska, Beata Gałan-Smół*

Ministerstwo Kultury
Dziedzictwa Narodowego
i Sportu

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
w ramach Programu "Edukacja Kulturalna"

Polany folk

Wpełnej zieleni przestrzeni przy Domu Ludowym w Polanach odbyło się artystyczne wydarzenie plenerowe Polany Folk połączone ze świętowaniem jubileuszu dziesięciolecia reaktywacji Koła Gospodyń Wiejskich Polany. Przed rozpoczęciem wydarzenia folkowego zebrani uczcili minutą ciszy ofiary rzezi na Wołyniu, która miała miejsce 11 lipca 1943 roku, w tzw. krwawą niedzielę. Życie stracili tam także przodkowie rodzin zamieszkujących naszą gminę.

Polany Folk zainaugurowała uroczystość wręczenia jubileuszowych statuetek i pamiątkowego grawertonu dla obchodzących dzie-

sięciolecie reaktywacji pań z Koła Gospodyń Wiejskich w Polanach. Wszystkie członkinie koła odebrały gratulacje i życzenia od Wójta Gmi-

ny Krynice-Jacka Wiśniewskiego i Dyrektora GOK Krynice - Joanny Jamroz. Następnie został odsłonięty mural na ścianie Domu Ludowego w Polanach, przedstawiający wnętrze dawnej, wiejskiej chaty. Autorką muralu jest Mariola Głuszko, artystka prowadząca wraz z mężem, Piotrem Głuszko „Eko folk”.

Artystyczna oprawa folkowego wydarzenia była niezwykle urozmaicona. Na scenie wystąpiły nasze rodzime zespoły: Krynickie Szwarzki, Zespół Ludowy „Pojednanie” oraz „Żwiartowianki”. Następnie scenę przejął rozspiewany zespół „Fernata” z Telatyna. Barwne ludowe widowisko z pokazem tańców ludowych i zabaw wiejskich zaprezentował Zespół i Tańca Roztocze. Zaś do wspólnego śpiewania znanych piosenek ludowych porwała

publiczność, urodzona w Polanach wokalistka - Aneta Szpinda.

W Polanach można było nie tylko pośpiewać, potańczyć ale i skorzystać z warsztatów rękodzielniczych i utoczyć garnuszek gliniany, wymalować drewnianego świstaka-gwizdaka, zrobić kosmetyk z dostępnych ziół i przetestować go na własnej skórze oraz nauczyć się korzystać z blisko rosnących roślin dla zdrowia i urody. Była także oferta animacyjna dla najmłodszych, przygotowana przez firmę „Hulaj dusza!”.

Koła Gospodyń Wiejskich przygotowały wspaniałości kulinarne, które można było degustować i zakupić. Odbył się także konkurs na „Najlepszą zupę letnią.” Serca jury podbiły wszystkie zupy ale palmę zwycięstwa odebrały panie

z Koła Gospodyń Wiejskich w Hucie Dzierążyńskiej i ich "Zupa pokrzywowa z kluseczkami". Drugie miejsce zdobyła zupa „Smaki lata” Koła Gospodyń Wiejskich w Romanówce, zaś III miejsce „Chłodnik” Koła Gospodyń Wiejskich w Zaborecznem. Wyróżnienia otrzymały:

Koło Gospodyń Wiejskich w Polanach – „Kapuśniak na młodych warzywach” oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Majdanie Krynickim – „Zupa szczawiowa”. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody finansowe o łącznej wartości 1000 zł ufundowane przez Gminny Ośro-

dek Kultury w Krynicach. Brawa dla Pań, bo wszystkie zupy były pyszne i pięknie podane!

Polany Folk zakończyła potańcówka folkowa i koncert zespołu 4 Heaven, także mającego korzenie w Polanach.

Tekst i fot. Beata Gałan-Smół

Plener fotograficzny

W dniach 1-4 lipca do Krynicy zjechali do Krynicy artyści-fotograficy wraz z zarządem Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej Stowarzyszenie Twórców na I Ogólnopolski

wanej roztoczańskiej krainy. Efekty ich pracy zostaną zaprezentowane na jesiennym wernisżu. Wystawa będzie prezentowana w Warszawie i innych miastach Polski, by finalnie

Plener Fotograficzny „ROZTOCZE 2021”. Ponad 30 uczestników, m.in. z Białegostoku, Ciechanowa, Lublina, Nowego Sącza, Radomska, Tarnowa i Warszawy, uwieczniło na zdjęciach walory przyrodnicze, historyczne i turystyczne gminy Krynice i odkry-

powrócić na stałe do Krynicy.

Podczas kilkudniowego pleneru fotograficy dzielili się także swoimi doświadczeniami i prezentowali swój dorobek artystyczny na otwartych spotkaniach w auli nowego przedszkola. Spotkanie było także

okazją do nagrodzenia zasłużonych dla fotografii polskiej artystów fotografików medalami Fotoklubu RP, które zostały uroczysto wręczone przez Zarząd Fotoklubu RP. Wydarzenie relacjonowała TVP Lublin oraz lokalne media.

Głównym organizatorem był Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej, zaś realizatorem działań artysta-fotografik zamojski - Mirośław Chmiel. W realizacji tegorocznego spotkania Fotoklub RP wspierali: wójt Gminy Krynice, Stowarzyszenie „Kultura dla Zamościa”, Zamojska Grupa Fotograficzna GT, Gminny Ośrodek Kultury w Krynicach, Zamojski Dom Kultury w Zamościu i Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie.

Organizatorzy i uczestnicy kierują słowa podziękowania do władz samorządowych oraz dyrekcji i pracowników Szkoły Podstawowej w Krynicach, obsługujących gości pleneru w miejscowym schronisku, a także właścicieli zabytkowych pałaców, dworów i parków i księdza proboszcza parafii Dzierążnia, którzy udostępniili obiekty do fotografowania.

*Tekst i fot. Mirośław Chmiel
Beata Gałan-Smół*

Śpiew ku Niebu

W niezwykłe deszczową niedzielę, 13 czerwca, rozbrzmiał na krynickiej scenie – Przegląd Pieśni ku Czci Serca Jezusowego. Był to pierwszy, tegoroczny koncert plenerowy, którym otworzyliśmy sezon krynickich kulturaliów. W jubileuszowym Roku zawierzenia Polski Najświętszemu Sercu Pana Jezusa oraz 22 rocznicy wizyty św. Jana Pawła II w Zamościu, chóry i zespoły śpiewacze śpiewały w Krynicach ku Czci Serca Jezusowego. W tym roku, ze względu na pandemię, wydarzenie odbyło się na świeżym powietrzu. Pieśni prezentowały przybyłe z regionu zespoły i schole: Marase

cyklach „Muza na kwadracie” i „Gloria Vitae”, współpracując z takimi artystami jak: Konstanty Andrzej Kulka, Wiesław Ochman, Anna Polony, Stefan Szmidt, Anna Dymna, Jerzy Zelnik, Jacek Wójcicki i Marek Bukowski. Serdecznie dziękujemy rodzinnemu Trio Beethovenowskiemu za przeniesienie w zaczarowany świat muzyki i prezentację naszej publiczności wyjątkowych aranżacji muzycznych w ciekawie dobranym repertuarze. Jeszcze raz dziękujemy wszystkim zespołom i chórom, które przybyły do nas na Przegląd Pieśni ku Czci Serca Jezusowego i uświetniły swoimi występami kry-

z Bełcza, Wójtowanie z Krasnobrodu, Górzanki z Werbkowic, Koło Gospodyń Wiejskich z Czartowczyka, Magdalenki z Duba, Sopocka Nuta z Suśca, Kalina z Rudy Wołoskiej, Żwiartowianki ze Zwiartowa, Pojednanie i Krynickie Szuwarki z Krynicy.

Na zakończenie Przeglądu wyjątkowy koncert Trio Beethovenowskiego z Zamościa, porwał naszą „nieprzemakalną” i rozśpiewaną publiczność do wspólnego przeżywania muzyki. Wspólne odśpiewanie „Barki” przy akompaniamencie na żywo było pięknym uczczeniem minionej właśnie rocznicy wizyty św. Jana Pawła w Zamościu.

Trio Beethovenowskie to rodzinny zespół utalentowanych muzyków zamojskich w składzie: Emi Ueno-Stopa – skrzypce, Michał Stopa – wiolonczela, Piotr Stopa – fortepian. Trio, obok klasycznego koncerto-

wania ma na swoim koncercie także udział w licznych wydarzeniach artystycznych, organizowanych przez ludzi świata sztuki. Regularnie pojawia się w znanych publiczności

nicką scenę. Gratulujemy zespołom i solistom talentów, chęci i pięknej prezentacji.

Tekst i fot. Beata Gałan-Smól

Mural na jubileusz

W drugą niedzielę upalnego lipca muzykę ludową echo niosło po górach i dolinach malowniczej miejscowości. Przybyły KGW z terenu Gminy Krynice, zespoły ludowe, zaproszeni goście, rękodzielnicy oraz mieszkańcy i turyści przebywający w naszej okolicy na jubileusz 10-lecia po reaktywacji Koła Gospodyń Wiejskich w Polanach oraz odsłonięcie na Domu Ludowym muralu wykonanego przez Mariolę Głuszko dzięki udzielonemu wsparciu finansowemu pracownikowi RST Roztocze Piotrowi Głuszko w ramach grantu pracowniczego „Mała wielka zmiana”. Mural przedstawia wnętrze chaty wiejskiej z początku XX w. Lokalizacja jego podniosła atrakcyjność miejscowości Polany, ponieważ obok znajduje się zaplecze turystyczno-piknikowe, plac zabaw dla dzieci i kończy się historyczno-turystyczny „Szlak Pamiętajmy”.

Za swoją działalność na rzecz lokalnego społeczeństwa oraz kultywowanie tradycji i zwyczajów lokalnych koło otrzymało pamiątkowy grawertan. Z rąk Wójta Gminy Krynice pamiątkowe statuetki za kul-

tywowanie zwyczajów, obyczajów i tradycji lokalnej otrzymały Mariana Szum i Helena Legieć, które należą do koła już od lat 70-tych XX w.

Koło Gospodyń Wiejskich w Polanach składa serdeczne podziękowanie Fundacji Parasol Roztocza za udzielenie wsparcia finansowego pracownikowi RST Roztocze Piotrowi Głuszko w ramach projektu

Grant Pracowniczy „MAŁA WIELKA ZMIANA”, Marioli Głuszko za wykonanie muralu wnętrza chaty wiejskiej, pracownikom Urzędu Gminy oraz Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Krynicach za przygotowanie i wsparcie merytoryczne imprezy Polany Folk.

KGW Polany / fot. bgs

Aktywni seniorzy

Po długim czasie, spowodowanym lockdownem seniorzy z Klubu Seniora przy GOK Krynice

wyruszyli na pierwszą tegoroczną wycieczkę. Nasi aktywni seniorzy podczas jednodniowego wyjazdu

odwiedzili przepiękne okolice nadbużańskie z perełkami architektury sakralnej trzech kultur, m.in.: zespół synagogałny z XVIII wieku we Włodawie, Jabłeczna z prawosławnym zespołem cerkiewno-klasztornym, sanktuarium Matki Boskiej Kodeńskiej w Kodniu i bazylika kolegiacka Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Chełmie. Była to także okazja, by poznać tajemnice kredowych podziemi w Chełmie i spotkać unikalnego ducha Bielucha. Wycieczka Szlakiem Nadbużańskim z pewnością pokazała jak piękne i nieznanne jest nasze Lubelskie. Seniorzy zaś podkreślają, że to dopiero początek podróżniczych wypadów i już planują następane.

Tekst bgs/fot. Joanna Jamroź

Druhny na medal

W dniu 26 czerwca b.r. odbyły się w Parczewie Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze według Regulaminu CTIF. Drużyna Kobięca OSP Zadnoga zdobyła III miejsce w wojewódzkich zmaganiach i była jedyną drużyną kobiecą, która reprezentowała powiat tomaszowski. Druhny z Zadnogi startowały w dwóch konkurencjach powtarzanych dwukrotnie: bojówce wg regulaminu CTIF i sztafecie. W skład drużyny OSP Zadnoga biorącej udział w zawodach weszło 10 druhen: Aleksandra Łopuszyńska – dowódca oraz Anna Dorosz – Kołodziej, Beata Kołodziej, Mariola Kowalska, Małgorzata Luciak, Anna Nicpoń – Kołodziej, Aneta Stanisławek, Beata Szum, Edyta Szykuła i Oliwia Szykuła. Bojowym druhom składamy serdeczne gratulacje z życzeniami dalszych sukcesów.

Drużynę kobiecą z Zadnogi otrzymała również wsparcie od wójta gminy – Jacka Wiśniewskiego, który przeznaczył finanse na zakup niezbędnego sprzętu bojowego.

Za szczególną opiekę i życzliwą pomoc w przygotowaniu technicznym do zawodów oraz przy kompletowaniu sprzętu druhny składają serdeczne podziękowania dla druha Leszka Kołodzieja z OSP Zadnoga. Specjalne podziękowania

kierują również do fotoreportera zawodów strażackich – Jerzego Komisarczuka.

*Na podst. relacji druhen z OSP Zadnoga – Beata Gałan-Smół
 fot. Jerzy Komisarczyk*

Poczytaj w Polanach

W Polanach, 7 czerwca 2021 roku o godz. 16.00, uroczyste zostało otwarte Punkt biblioteczny w Domu Ludowym, nawiązujący do tradycji z lat 60-tych ubiegłego wieku.

Na spotkanie przybyli miłośnicy książek, dzieci, młodzież, goście, sympatycy Koła Gospodyń Wiejskich w Polanach oraz darczyńcy książek, dzięki którym zgromadzono tak liczny księgozbiór. Książ-

ki przekazali nam: Maria Jamroż, Barbara Mazurkiewicz, Agnieszka i Piotr Linkowie, Telesfor Molas, Magdalena Cieplichowicz, Teresa Gaca, Maria Kwasiuk, Zuzanna Pi-tura, Maciej Jamroż, Barbara Kotyła, Gabriela Rams-Łyko, Teresa Szczepanik, Henryka Kasperska, Jolanta Siuta, Wiesława Majczak, Marzena Gardiasz,, Jacek Wiśniewski, Halina Cik, Ryszard Stanibuła, ksiądz Krzysztof Stanibuła, Jadwiga Chwaleba, Małgorzata Chwaleba, Jadwiga Beńko, Adrian Leszczyński, Izabela Sachajko, Irena i Augustyn Żwir-kowie, Roman Burda oraz Gminy Ośrodek Kultury w Krynicach. Wszystkim darczyńcom serdecznie dziękujemy za wsparcie tej inicjatywy dzięki, której powstała biblioteka w naszej miejscowości. Mamy nadzieję że ta inicjatywa koła jest mile przyjęta przez mieszkańców. Bibliotekę poprowadzi pani Irena Żwirek. Zapraszamy w poniedziałki w godzinach 16.00-18.00.

*Teresa Sachajko,
 fot. KGW Polany*

Fantastyczne Kobiety z Zadnogi okiem fotografów

Podczas I Ogólnopolskiego Plenaru Fotograficznego „Roztocze2021” nasi mieszkańcy mieli fotografów trafiło do świetlicy-remizy w Zadnodze. Owocem tego inspirującego spotkania będzie fo-

fotograficzną z pobytu w Zadnodze wraz ze wspomnieniem jednego z uczestników pleneru:

Uczestnicząc w plenerze zawsze staram się nawiązać kontakt i relacje z mieszkańcami. Z wielką przyjemnością z grupą znajomych przyjęliśmy zaproszenie do remizy

okazję spotkać fotografików – artystów, którzy przemierzali naszą gminę. Niektórzy spośród nich stawali na poznanie ludzi, ich pasji i działań społecznych. Tak pięciu

tograficzna pamiątka, jaką zadeklarowali w prezencie artyści-fotograficy przywieźć jesienią na wernisaż wystawy poplenerowej. Tymczasem otrzymaliśmy miłą zajawkę

w Zadnodze od pań z KGW, które poznałyśmy na otwarciu pleneru fotograficznego w Krynicach. Udało nam się zrobić tam kilka zdjęć i porozmawiać z Gospodyniami i Strażaczkami. Na fotograficzną prezentację tego co tam zobaczyliśmy przyjdzie jeszcze czas w przyszłości a tymczasem dzielimy się małą „migawką” zdjęć. Podzielę się jeszcze bardzo osobistym przeżyciem a może nawet wytłumaczę z jednego ze zdjęć. To na którym moje ciało znajduje się w poprzek to spełnienie jednego z marzeń. Zawsze chciałem mieć takie zdjęcie i wiele razy podczas ustawiania zdjęć zbiorowych o tym mówiłem. Niestety nigdy nie było to brane na poważne aż do wizyty w Zadnodze. Dziękuję bardzo za gościnę, rozmowy i moje „poziome” zdjęcie. Jesteście Panie fantastyczne!

Tomasz Sobczak (Sekretarz Fotoklubu RP)/bgs

Z biblioteką na sportowo!

Tegoroczne „Wakacje z biblioteką” organizowane przez Filię Biblioteczną w Hucie Dzierążyńskiej były bardzo zróżnicowane. W ciągu trzech dni spędzonych wspólnie z biblioteką nie brakowało ruchu i dobrej zabawy. Ruch jest potrzebny, aby nasz organizm utrzymać w dobrym zdrowiu. Sprawia, że jesteśmy silniejsi oraz bardziej wytrzymali na zmęczenie. Aktywność fizyczna poprawia samopoczucie i zapewnia dobry na-

strój, dlatego też nasza placówka biblioteczna tegoroczne zajęcia w bibliotece postanowiła zorganizować na sportowo. Korzystając z pięknej pogody większość zajęć odbyła się pod chmurką. Były zabawy z hula – hop, skoki przez skakankę, zabawy z piłką i balonem, rzuty do celu, zabawa w pająka i wiele innych. Odbył się również turniej gry planszowej. Ostatniego dnia wspólnych wakacji z biblioteką wszyscy uczestnicy

wzięli udział w zajęciach plastycznych – technicznych zdobiąc i wyklejając swoje własne, wakacyjne pudełko na drobiazgi. Pomysłem nie było końca, wyobraźnia dzieci stworzyła piękne kolorowe pudełka, które będą pamiątką z tegorocznych zajęć w bibliotece. Oczywiście nie mogło zabraknąć zabawy w kalambury, gry uwielbianej chyba przez wszystkich. Strzałem w dziesiątkę okazała się również kultowa gra Twister – ta niezwykle interaktywna, zręcznościowa zabawa, pełna śmiechu i kolorów, która wykorzystuje swoich uczestników jako pionki, wprawiła naszych uczestników w świetny nastrój.

W te wakacyjne dni w bibliotece znalazł się również czas na wytchnienie i poczytanie naszym miłusińskim. Bohaterem czytanych książeczek był Franklin i jego niezwykle słodkiego poczęstunku i małego upominku z wakacyjnych spotkań w bibliotece.

Wszystko co dobre szybko się kończy, także nasze wspólne zajęcia dobiegły końca. Cieszymy się ze wspólnie spędzonych chwil i dziękujemy wszystkim uczestnikom „Wakacji z biblioteką” za wspaniałą zabawę i miłą atmosferę.

Do zobaczenia za rok!!!

*Tekst i fot. Anna Saputa
FB Huta Dzierążyńska*

Z wierszem do mamy i taty...

Cudownych Rodziców mam” pod takim tytułem odbył się w Filii Bibliotecznnej w Hucie Dzierążyńskiej konkurs literacki dedykowany swoim Rodzicom.

Na konkurs wpłynęło 5 prac, każda inna i wyjątkowa.

Komisja Konkursowa w składzie: Anna Wróblewska – wicedyrektor NSP w Hucie Dzierążyńskiej, Ewa Szymańska – nauczyciel NSP w Hucie Dzierążyńskiej i Anna Bałabuch – nauczyciel NSP w Hucie Dzierążyńskiej dokonała oceny prac i przyznała

I m-ce- Katarzynie Czerwińskiej z kl. II NSP w Hucie Dzierą-

żyńskiej, II m-ce Jakubowi Cik z kl. IV NSP w Zwartowie, III m-ce Gabrysi i Jakubowi Szlendak z NSP w Hucie Dzierążyńskiej, natomiast wyróżnienia otrzymali przedszkolaki Łucja i Antoś Cik z NSP w Zwartowie. Cieszymy się z inwencji twórczej i pomysłowości młodych poetów.

Nagrodzonym serdecznie GRATULUJEMY! Wszystkim bardzo dziękujemy za udział w konkursie i poświęcony czas.

*Tekst i fot. Anna Saputa
FB Huta Dzierążyńska*

„Wakacje z książką”

Lato w pełni! Piękna, wakacyjna pogoda sprzyja różnego rodzaju aktywnościom i wypoczynkowi na świeżym powietrzu. Wykorzystajmy ten czas, aby odpocząć od codziennych trosk i obowiązków. Zadbajmy o naszą kondycję fizyczną oraz duchową. W tym letnim okresie nie zapominajmy o dobrej książce, która dodatkowo umili nam odpoczynek! Biblioteka Publiczna Gminy Krynice wspólnie z Filią w Hucie Dzierżyńskiej przygotowała wakacyjną propozycję konkursową dla aktywnych

czytelników, jak i osób, które planują korzystać z oferty placówek bibliotecznych. Zadaniem konkursowym jest wykonanie wakacyjnego „selfie z książką”. Zdjęcia można robić w różnych miejscach oraz nietypowych sceneriach. Ważne, by ich główną bohaterką była oczywiście książka, którą aktualnie czytamy. Każdy może zgłosić jedną fotografię, którą trzeba przesłać mailem na adres: bpgkrynice@poczta.onet.pl lub fbhuta@poczta.onet.pl W tytule korespondencji wystarczy napisać „Wakacje

z książką”, a w treści podać tytuł zdjęcia i dane autora. Wszystkie propozycje będą oceniane w trzech kategoriach wiekowych: dzieci i młodzież szkół podstawowych, młodzież szkół ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe. Informacje o wynikach konkursu będą ogłoszone do 15 września 2021 roku.

Regulamin konkursu dostępny jest w placówkach bibliotecznych oraz na stronie internetowej <http://bpgkrynice.pl/>

Marzena Gardiasz

Wyprawki Czytelnicze dla przedszkolaków!

Pragniemy poinformować, że Biblioteka Publiczna Gminy Krynice wraz z Filią w Hucie Dzierżyńskiej po raz trzeci zakwalifikowała się do udziału w projekcie „Mała książka – Wielki człowiek”. Już w miesiącu wrześniu Mali Czytelnicy będą mogli odebrać w naszych placówkach bibliotecznych przygotowane specjalnie dla nich Wyprawki Czytelnicze.

Od 2018 roku projekt jest realizowany przez Instytutu Książki w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo „Mała książka – Wielki człowiek” we współpracy z bibliotekami publicznymi. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które odwiedzi bibliotekę biorąc udział w projekcie, otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze czytanki dla...” dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znajdują coś dla siebie

także rodzice – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypomni o korzyściach wynikających

z czytania dzieciom oraz podpowie, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsca na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego. Projekt reali-

zowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytanie generacyjne „Mała książka – Wielki człowiek”.
Mamy wielką nadzieję, że w tym roku jeszcze więcej przedszkolaków oraz ich rodziców zapala miłością do książek i czytania. Już dziś

z czytania dzieciom oraz podpowie, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsca na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego. Projekt reali-

serdecznie zapraszamy do systematycznego odwiedzania naszych bibliotek.

*Tekst: Marzena Gardiasz /
wielki-czlowiek.pl
foto: wielki-czlowiek.pl*

Z ekologią za pan brat!

W Szkole Podstawowej w Krynicach im. Batalionów Chłopskich realizowany był projekt ekologiczny. Główne założenie tego przedsięwzięcia to ukazanie uczniom walorów przyrodniczych, jej różnorodności oraz zwrócenie uwagi na problemy ekologiczne.

W ramach jego realizacji odbyły się zajęcia poświęcone tematyce ekologicznej, spacer edukacyjny. Dzieci z oddziałów przedszkolnych i klas I - III zasadziły kwiaty w skrzyniach, które znajdują się wokół budynku szkoły.

Zadaniem podsumowującym był konkurs ekologiczny „Środowisko ponad wszystko” skierowany do wszystkich uczniów naszej szkoły, jednak największe zainteresowanie zdobył wśród najmłodszych.

Dzieci z oddziałów przedszkolnych wykonały stroje ekologiczne. Piękne suknie wykonane z folii bąbelkowej, worów na śmieci, gazet a także cudowne kapelusze, torebki itp. zachwyciły pomysłowością. Najmłodszy kreatorzy mody zaprezentowali swoje prace na wybiegu mody ekologicznej podczas Dnia Dziecka. Była to świetna zabawa zarówno dla modeli jak i dla publiczności. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni skromnymi upominkami.

Wśród najmłodszych nagrodzonych ekologów znaleźli się:

1. miejsce - Lena Chroń
2. miejsce - Paweł Magryta
3. miejsce - Jaśmina Oryszczak

Wyróżnienia: Oliwia Saputa, Małgorzata Kołodziej, Julia Fronc, Wiktoria Kobielarz, Zuzanna Adamczuk, Miłosz Niezgoda, Julia Szum, Patrycja Kałuża

Uczniowie z klas I i II wykonali EKOstwy. Wykazali się dużą kreatywnością i pomysłowością a wykonane przez nich prace zachwyciły niejednego członka jury.

Oto lista nagrodzonych:

1. miejsce - Kajetan Kurzępa
2. miejsce - Maciej Wołoszyn
3. miejsce - Alan Kołodziej

Dodatkowo drugoklasiści wykonali makiety ekosystemów. Ich prace były prezentowane na szkolnym korytarzu. Spośród wykonanych zostały wyróżnione:

- miejsce - Maja Nowosad
- miejsce - Julia Adamczuk
- miejsce - Wiktoria Bednarska

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczniom zaangażowanym w działania ekologiczne. Dziękujemy rodzicom za pomoc i wsparcie podczas wykonywania przez dzieci niekiedy skomplikowanych zadań ekologicznych.

Beata Kobielarz
 fot. arch. SP Krynice

Dzień Dziecka kreatywnie

*Kiedy śmieje się dziecko,
 śmieje się cały świat*

Janusz Korczak

Udało się... Po długim i ciężkim czasie pandemii oraz zimnych i deszczowych dniach majowych w plenerach Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Dzierżyńskiej przedszkolaków i uczniów powitał ciepły i słoneczny czerwiec.

Dzień Dziecka - jeden z najważniejszych i najbardziej oczekiwanych dni w kalendarzu szkolnym cieszył jak nigdy wcześniej. Wielomiesięczna izolacja i brak bezpośredniego kontaktu z rówieśnikami nie pozostały obojętne dla psychiki każdego małego człowieka. Dlatego możliwość wspólnej zabawy oraz liczne atrakcje dostarczyły szkolnej i przedszkolnej społeczności mnóstwa

pozytywnych wrażeń. A było co robić... Kreatywne zabawy z animatorami, dmuchane zjeżdżalnie, fotobudka, kolorowe fryzury i warokocze nie tylko dla dziewczynek oraz pieczone na ognisku soczyste i pachnące kiełbaski, wata cukrowa, popcorn i lody Ekipa, które w miłym towarzystwie i na świeżym powietrzu smakowały wyśmienicie. No i uśmiechnięte buzie imprezowiczów, które niezaprzeczalnie udowodniły, że szkolne życie powoli wraca do normalności.

Tekst Agnieszka Mazurek
 fot. NSP Huta Dzierżyńska

„Szkoła pozytywnego myślenia”

COVID-19 wpłynął na życie wielu ludzi – zwłaszcza dzieci i nastolatków. Strategia izolacji oraz dystansu społecznego to nie tylko środki ochrony przed ryzykiem zakażenia, ale niestety również czynniki sprzyjające rozwojowi schorzeń psychicznych.

Dlatego też, w trosce o dobrostan psychiczny uczniów Szkoły Podstawowej w Krynicach został zrealizowany szkolny projekt pt., „Szkoła pozytywnego myślenia”. Celem projektu było uświadomienie uczniom, że mają wpływ na to,

znalazły się, „Stracony jest każdy dzień bez uśmiechu”, „Bądź radosny, a będziesz szczęśliwy”, „Jeśli potrafisz o czymś marzyć, to potrafisz tego dokonać”, „Czemu Ty się zła godzino z niepotrzebnym mieszasz lękiem? Jesteś, a więc musisz mi-

„Piękny uśmiech na twojej twarzy rozpogodzi chmurny dzień”. Poza tym wzięły udział w zabawach muzyczno-ruchowych np., „Woogie boogie” sprawiających radość i wyzwalających pozytywne emocje.

Przedszkolaki udzieliły także wywiadu odpowiadając na pytania: „Co to jest szczęście”, „Co sprawia Ci radość”, „Jaki byłby świat bez uśmiechu”, „Kiedy ostatni raz śmiałeś się, opowiedz o tym”.

Uczniowie z klas 1-3 oraz 4-8 wzięły udział w warsztatach, „Myślę pozytywnie”, dzięki czemu poznali liczne sposoby trenowania pozytywnego myślenia, doświadczyli pozytywnej mocy wspomnień oraz dowiedzieli się, jaki wpływ mają pozytywne emocje na odporność psychiczną i jakość życia. Poprzez udział w treningu, „pozytywności” poznali proste praktyki pozwalają-

jak odbierają rzeczywistość i to, co ich spotyka, ponieważ nastawienie do życia rodzi się w głowie, a pozytywne myślenie można trenować. Praktyka wdzięczności, świętowanie czy planowanie dobrych zdarzeń to ważne narzędzia wspomagające odporność psychiczną u dzieci.

Na początku został ogłoszony konkurs na hasło propagujące pozytywne myślenie. Uczniowie nadsyłali swoje ulubione pozytywne zdania, złote myśli, które dodają im energii oraz poprawiają nastrój. Wśród najciekawszych cytatów

nać. Miniesz, a więc to jest piękne”.

W ramach projektu dzieci z oddziałów przedszkolnych wzięły udział w warsztatach pt., „Uśmiech jest dobry na wszystko” prowadzonych przez szkolnego pedagoga. Radosne przedszkolaki wykonały, „Taniec uśmiechu”, przebijały baloniki ze smutną miną, w magicznym lustreczku zobaczyły, jak bardzo z uśmiechem im do twarzy, pokazały swoje najdziwniejsze, najdłuższe oraz najgłośniejsze uśmiechy. Malowały uśmiechnięte buźki słuchając piosenek o uśmiechu, np., „Włóż różowe okulary,

ce dbać o pozytywne myśli i uczucia na co dzień.

Dziewczynki z klasy VII pięknie wyrecytowały wiersz, „Różowe okulary”, a sześciolatki wystąpiły w teatrykach propagujących pozytywne nastawienie do życia. Te krótkie scenki zyskały ogromną popularność na portalu społecznościowym szkoły.

Wszystkim uczestnikom projektu życzymy, aby moc pozytywnego myślenia oraz umiejętność dbania o dobry nastrój towarzyszyła im na co dzień.

Tekst i fot. Dorota Momot

Lubelskie – wspólnie dla pszczół

Wiosną br. NSP w Hucie Dzierżyńskiej włączyła się do kampanii edukacyjno – informacyjnej „Lubelskie – wspólnie dla pszczół”, mającej na celu aktywizację mieszkańców Lubelszczyzny do wspólnych działań skierowanych na rzecz poprawy warunków życia pszczół. Inicjatywa szkolna rozpoczęła się od zajęć edukacyjnych, podczas których uczniowie dowiedzieli się, czym jest pszczoła miodna i dzika, dlaczego ma wielki wpływ na życie człowieka oraz jak dbać o środowisko, by było przyjazne pszczołom i innym owadom zapylającym. Pomysłem na zaangażowanie w akcję rodziców było zorganizowanie rodzinnego konkursu dla przedszkolaków i uczniów klas II-VIII „Domek dla owadów pożytecznych”. W maju na terenie szkoły został zaaranżowany ogród przyjazny dla pszczół, wyposażony w kilkanaście domków konkursowych przeznaczonych dla owadów zapylających oraz rośliny miododajne.

18 czerwca pani wicedyrektor Anna Wróblewska podsumowała konkurs i wręczyła uczestnikom nagrody. Już we wrześniu szkolne domki owadów wezmą udział w wojewódzkim konkursie dla placówek oświatowych „Tajemniczy ogród dla pszczół i dzikich

zapylaczy”. Ale bez względu na wyniki rywalizacji międzyszkolnej śmiało można stwierdzić, że sukces już został osiągnięty, a jego efekty wizualne i praktyczne znajdują się na terenie szkoły w postaci ogrodu wyposażonego w użyteczne dla zapylaczy i pomysłowo zaprojektowane domki. I to nie jedyny sukces kampanii.

30 maja 2021 r. podsumowano konkurs plastyczny dla dzieci z województwa lubelskiego „Co zawdzięczam pszczołom?», którego laureatką w I grupie wiekowej (przedszkole) została Gabriela Szlendak. Plastyczna interpretacja trudnego i ważnego

ekologicznie tematu została zauważona przez jury konkursu, które nagrodziło Gabrysię dyplomem oraz atrakcyjnymi nagrodami.

Organizatorami konkursów oraz kampanii edukacyjno-informacyjnej „Lubelskie – wspólnie dla pszczół” są – Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w partnerstwie z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych, a także Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz Kuratorium Oświaty w Lublinie.

*Tekst Agnieszka Mazurek
 fot. NSP Huta Dzierżyńska*

Ogólnopolski sukces Dominiki

W dniu 13 maja 2021 r. odbyła się w Krakowie uroczysta gala podsumowująca XII Ogólnopolski Konkurs Pro-life. Niestety, w tym roku nie można było w niej uczestniczyć na żywo, lecz tylko w transmisji online. Swoją obecnością uroczystość uświetnili znamienici goście: Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, Szef Gabinetu Politycznego Ministra Edukacji i Nauki Radosław Brzózka, Małopolski Kurator Oświaty Barbara Nowak oraz Dyrektor do spraw edukacji Polskiego Stowarzyszenia Obrońców Życia Człowieka – Magdalena Guziak-Nowak.

Wśród nominowanych szkół z Warszawy, Gdańska, Olsztyna, Krakowa znalazła się też Szkoła Podstawowa z Krynic. Spośród 1500 uczestników, nasza uczennica klasy

VII- Dominika Hacia została Laureatką Ogólnopolskiego Konkursu Pro-life. W swej pracy plastycznej

opowiedziała się za życiem nienarodzonych dzieci. Afirmując życie, przedstawiła dziecko, które rozwija się w sanktuarium pełnym miłości i spokoju – czeka na szczęśliwe narodziny. Jednak z drugiej strony zbrodnicza ręka zuchwale chce naruszyć to, co święte i nienaruszalne.

Praca Dominiki ujęła krakowskich jurorów swoim przekazem i estetyką wykonania. Nawiązywała do współczesnych wydarzeń życia społecznego – usłyszeliśmy podczas gali z ust pani dyrektor ds. edukacji Polskiego Stowarzyszenia Obrońców Życia Człowieka Magdaleny Guziak-Nowak.

Opiekę nad pracą sprawował Zbigniew Perduń. Prace na konkurs nadesłały także Wiktoria Rarot i Katarzyna Ciećko z klasy VII.

Serdecznie gratulujemy zwyciężczyni i życzymy kolejnych sukcesów.

*Tekst Zbigniew Perduń
 fot. arch. SP Krynice*

Dzieci uczą rodziców 2021

W bieżącym roku szkolnym Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Hucie Dzierżyńskiej po raz drugi wzięła udział w ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Dzieci uczą rodziców”. Ze względu na naturalną potrzebę poznawania świata przez najmłodsze dzieci tematyka zajęć była bardzo szeroka. Siedmioetapowy cykl rozpoczęła lekcja patriotyzmu, pod-

czas której przedszkolaki poznały symbole narodowe i sylwetki „ojców polskiej niepodległości”. W trakcie kolejnych zajęć dowiedziały się, dlaczego należy pomagać drugiemu człowiekowi nie tylko podczas Świąt Bożego Narodzenia, jak bezpiecznie korzystać z zasobów internetu, co kryje się za słowem „recykling” oraz dlaczego należy dbać o Ziemię

i jej mieszkańców. Ponadto mali ekolodzy poznali zasady dokarmiania ptaków w ich środowisku naturalnym oraz niezwykle ważne zasady korzystania z rezerwatów przyrody, wystąpili w roli aktywnych badaczy łąkowego ekosystemu, a korzystając z urządzeń optycznych odkrywali tajemnice łąkowej flory i fauny.

Dzięki zdobyciom współczesnej techniki przedszkolaki wyruszyły na podbój kosmosu, wirtualnie zwiedziły poszczególne planety Układu Słonecznego, dowiedziały się, czym jest Droga Mleczna i poznały sylwetki najsłynniejszych badaczy kosmosu. W ramach trudnej lekcji ekonomii poznały historię i rolę pieniądza w życiu człowieka oraz dowiedziały się, skąd rodzice biorą pieniądze, czym są podatki i dlaczego warto oszczędzać. Ostatnia, przedwakacyjna lekcja została poświęcona zasadom bezpiecznych zabaw na świeżym powietrzu i w domu. Każdy temat opracowywany podczas zajęć edukacyjnych w szkole w drugiej, równie ważnej części polegał na włączeniu do rozmów na poruszane treści rodziców oraz do wykonania zadania praktycznego w domu.

*Tekst Agnieszka Mazurek
fot. NSP Huta Dzierżyńska*

Aktywne wakacje na półkoloniach

Jak co roku nasza szkoła wraz ze Szkołą Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Rachaniach organizuje półkolonie dla dzieci i młodzieży. Ich głównym celem było pokazanie dzieciom szeregu możliwości na aktywne i przyjemne spędzenie czasu w wakacje oraz rozwój artystyczny dzieci i młodzieży i pobudzenie ich kreatywności. Uczestnicy rozwijali swoje zainteresowania oraz rozbudzali pasję poprzez udział w różnych warsztatach.

Urozmaiceniem były wycieczki po Roztoczu. Bardzo dużo emocji przysporzyły dzieciom zajęcia na świeżym powietrzu: rajdy piesze, zawody sportowe. Poprzez aktywne spędzenie czasu wolnego na zajęciach sportowo-turystycznych – krajoznawczych, które miało na celu obcowanie z naturalnym środowiskiem, zapewnienie dzieciom alternatywnych form rozryw-

ki, będących opozycją do spędzania czasu przed komputerem. Poznanie regionu, wycieczki piesze po okolicy, spacer do lasu ścieżką edukacyjno-przyrodniczą. Uczestnictwo w różnych formach aktywności fizycznej, grach i zabawach sportowych, dało możliwość przestrzegania zasad zdrowej rywalizacji, współdziałania,

poprawy tężyzny fizycznej i ogólnej sprawności organizmu.

Warsztaty twórcze wpłynęły w znaczący sposób na rozwój wyobraźni wśród uczestników półkolonii. Pozwoliły uwierzyć we własne możliwości i zdolności. Sprawily prawdziwą radość i poczucie własnoręcznego wykonania czegoś ładnego, czegoś własnego. U osób nieśmiałych udany efekt pracy przyczynił się do umocnienia poczucia własnej wartości.

Cieszymy się, że ten czas był dla uczestników półkolonii alternatywą do siedzenia w domach. Bardzo dziękuję wszystkim wychowawcom, którzy prowadzili zajęcia na półkoloniach, aby dzieci i młodzież atrakcyjnie spędziła czas na wypoczynku.

Mamy nadzieję, że za rok będziemy się równie dobrze bawić.

*Tekst Justyna Stopa
fot. Bożena Krupa*

Gminne Święto Sportu

Gminne Święto Sportu zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Krynicach pod patronatem Wójta Gminy Krynice – Jacka Wiśniewskiego okazało się wydarzeniem, które po trudnym czasie pandemii otworzyło możliwości wspaniałej sportowej rywalizacji i entuzjastycznego kibicowania.

W niedzielę, 20 czerwca w Krynicach dopisała pogoda (może nawet zbyt upalna) a przede wszystkim pełni zaangażowania zawodnicy i ich niezawodni kibice. Święto było także okazją do wspólnej integracji międzypokoleniowej i zachętą do uprawiania sportu. Jednocześnie nad zalewem krynickim odbywały się dziecięco-młodzieżowe zawody wędkarskie, organizowane od wielu lat w ramach obchodów Dnia Dziecka przez Koło PZW w Krynicach. Najlepsi wędkarze odebrali puchary, a wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali nagrody rzeczowe. Najlepszym wędkarzem-młodzikiem został Wiktor Łaszyński, drugie miejsce zajął Mateusz Ryńko, a trzeci był Norbert Pokrywka. W kategorii juniorów najlepszy wynik uzyskał Jakub Kuźniarz, na drugiej pozycji uplasował się Marcin Rarot, a trzecie miejsce zajął Bartosz Semczuk. W imieniu organizatorów wręczał je prezes krynickiego koła Polskiego Związku Wędkarskiego Marcin Szykuła i wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski, patronujący zawodom.

Podczas tegorocznego Gminnego Święta Sportu zainicjowane zostały rozgrywki siatkowej piłki plażowej. W tej konkurencji zadebiutowało także nowe boisko nad zalewem krynickim. Trzy waleczne zespoły rozegrały imponujące mecze w prawdziwie plażowych warunkach. O puchar walczyli: Dzi da Majdanek (Jarosław Matuszak, Radosław Matuszak), Szkolna 17 (Szymon Pióro, Tomasz Kałuża) oraz Urząd Gminy Krynice (Jacek Wiśniewski, Piotr Saputa). Nad przebiegiem meczy czuwali sędziowie: Małgorzata Czaja-Barbara oraz Marek Dudziński. Po zacieklej walce w trudnych, upalnych warunkach sytuacja medalowa ukształtowała się następująco: miejsce I – Dzi da Majdanek, miejsce II – Szkolna 17 zaś miejsce III – Urząd Gminy Krynice.

Najwięcej emocji zapewniły mecze piłki nożnej. W rywalizacji

w kategorii OPEN bezkonkurencyjni byli piłkarze drużyny „Dzi da Majdanek”, na II miejscu uplasowali się zawodnicy „Samby Zwiartów”, zaś na III – piłkarze z Polanówki. Poza podium znaleźli się zawodnicy z Zaborecznego i zespół „Brona Aktywna”. Królem Strzelców został Bartosz Jamróz (Samba Zwiartów). W kategorii MŁODZICY I miejsce przypadło FC Krynice, miejsce II – Żwiartowiaki, miejsce III – ARK Krynice i na miejscu IV – Krynice.

Królem Strzelców został Błażej Karbowniczek (Żwiartowiaki). Puchary i medale wręczyli organizatorzy – wójt gminy – Jacek Wiśniewski wraz z dyrektorem GOK – Joanną Jamróz i dyrektorem szkoły podstawowej w Krynicach – Agatą Baj.

Rozgrywkom piłki nożnej towarzyszyły konkurencje sportowe dla dzieci i młodzieży: bieg w workach, rzut lotką do tarczy i skok w dal. Były wielkie emocje, dobra zabawa, nagrody i satysfakcja z osiągniętych wyników. Nad bezpiecznym przebiegiem zawodów czuwali nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Krynicach. Dla najmłodszych dzieci ofertę animacyjną przygotowała firma Kilm Evants. Nie zabrakło więc ogromnych baniek mydlanych, kolorowych balonów i wymalowanych buziek. O wsparcie

sił witalnych dla sportowców i publiczności zadbały Koło Gospodyń w Antoniówce oraz Koło Gospodyń w Polanach. Nad bezpieczeństwem w gotowości byli nasi niezawodni strażacy z OSP Majdan Krynicki. Zaś nad zdrowiem sportowców czuwali ratownicy z firmy Specjalistyczny Transport Medyczny Jarosław Hapoński z Hrubieszowa. Prawidłowy przebieg zawodów zapewnili sędziowie piłki nożnej: Marek Borowiński, Andrzej Swacha oraz piłki siatkowej: Małgorzata Czaja-Barbara, Marek Dudziński. Przygotowaniem terenu boiska i placu oraz organizacją wydarzenia zajęli się pracownicy Urzędu Gminy w Krynicach oraz GOK. Była także możliwość tzw. spisania się w namiocie GUS-u z Lublina, których pracownicy pomagali w dokonaniu

obowiązku spisu powszechnego Pragnienie zaś gasiła nasza najlepsza roztoczańska woda – firmy Rodowita z Roztocza. Wszystkim zaangażowanym w przebieg Gminnego Święta Sportu bardzo serdecznie dziękujemy na łamach Krynickich Wieści. I choć kolejne Święto Sportu dopiero za rok, to zachęcamy dzieci, młodzież i dorosłych do korzystania z dostępnych boisk gminnych – do piłki nożnej oraz do siatkówki plażowej nad zalewem krynickim. Wszak, jak mówi przysłowie „W zdrowym ciele – zdrowy duch”!

*Tekst Beata Gałan-Smół,
fot. Ewelina Kuśmierczuk,
Beata Gałan-Smół,
Mariola Kowalska*

Piłkarki Archipelagu Roztocze z sukcesami na Igrzyskach Dzieci

W Szkole Podstawowej w Krynicach uczą się jedne z najlepszych piłkarek w regionie. Drużyna, prowadzona przez Roberta Zielińskiego wzięła udział w finale wojewódzkim Igrzysk Dzieci dziewcząt, urodzonych w 2008 roku i później, w którym zajęła czwarte miejsce. W zawodach, organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy, które odbyły się we wtorek 15 czerwca w Chełmie, reprezentacja szkoły w Krynicach rozegrała trzy mecze. W fazie grupowej uległa SP Grabów Szlachecki 0:5, a potem pokonała SP 8 Chełm 1:0. Zajmując drugie miejsce w grupie podopieczne Roberta Zielińskiego wywalczyły prawo gry o trzecią pozycję w całym turnieju. W decydującym meczu musiały jed-

nak uznać wyższość rywalek z SP 5 w Białej Podlaskiej. – Podium trochę żał, ale jestem bardzo zadowolony. Już sam awans do finału wojewódzkiego była dla nas ogromnym sukcesem, a wynik z Chełma oznacza, że jesteśmy czwartą ekipą na 1000 szkół w całym regionie – podkreśla trener walecznych piłkarek. Finał woje-

wódzki poprzedziły rozgrywki rejonowe Igrzysk Dzieci. W Zamościu krynickie piłkarki wygrały wysoko z reprezentacją Szkoły Podstawowej nr 6 w Zamościu, kończąc mecz wynikiem 7:1, tym samym kwalifikując się do Wojewódzkich Igrzysk Dzieci.

Śladami młodszych koleżanek nie udało się pójść starszym piłkarkom SP Krynice, które rywalizowały w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej roczników 2006 – 2007. W tym przypadku podopieczne trenera Zielińskiego uległy rywalkom ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Tomaszowie Lubelskim 0:4 i zremisowały z SP 6 Zamość 3:3, zajmując ostatecznie trzecie miejsce. Szkołę w Krynicach reprezentowały: Zuzanna Kołodziej, Martyna Luciak, Katarzyna Ciećko, Katarzyna Mużacz, Patrycja Flak, Izabela Całka i Paulina Pejda.

*Na podstawie ias24.eu
 Fot. Robert Zieliński*

XXII Święto Sportu powiatu tomaszowskiego w Rachaniach

Reprezentacja Gminy Krynice, chociaż nieliczna, to odniosła niemałe sukcesy. Mistrzostwo powiatu w piłce nożnej zdobyły dziewczęta – „Archipelag Roztocze” wraz ze swym trenerem Robertem Zielińskim. Wicemistrzami w piłce siatkowej została natomiast drużyna „Dzida Majdanek”. Organizatorami igrzysk powiatu tomaszowskiego byli Starostwo Powiatowe w Tomaszowie

Lubelskim, Rada Powiatowa Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Tomaszowie Lubelskim i Urząd Gminy w Rachaniach.

W sportowej rywalizacji najlepszą była gmina Rachanie. Drugi był Jarczów, a trzeci Telatyn. W zawodach wzięło udział czterystu zawodników z 10 gmin z powiatu tomaszowskiego. Mimo upałów uczestnicy dali z siebie maxi-

mum możliwości, liczyły się nie tylko wyniki sportowe ale i zdrowe współzawodnictwo.

Dziękujemy bardzo za zaangażowanie i sportową postawę wszystkim naszym sportowym reprezentantom. Gratulacje z życzeniami sportowych sukcesów dla naszych młodych piłkarek i mistrzów siatkarskich!

Tekst i fot. Joanna Jamroź

Publikujemy kolejny album wspomnieniowy z wirtualnego zbioru krynickiego archiwum zebranego w ramach projektu „Bohaterowie z szuflady”. Tym razem będzie to zapis dramatycznych wydarzeń z czasów okupacji, jakie miały miejsce w miejscowości Żwiartów. Autorem jest Marian Darmochwał, pasjonat historii dokumentujący fotografiami przeszłość tej interesującej wsi.

Wspomnienie wojenne ze Żwiartowa

Zechcę tutaj przedstawić opis dramatycznego wydarzenia, które miało miejsce 9 czerwca 1942 roku na terenie gminy Krynice we wsi Żwiartów. Zebrane przeze mnie wspomnienia, usłyszane i zapisane od żwiartowskich ludzi, złożyło się na tragiczną opowieść o niespisanych wydarzeniach z wojny, która Żwiartowa nie oszczędzała.

Sołtysi Żwiartowa. Stanisław Ożarowski, z fajką i Władysław Huzar, pierwszy z lewej

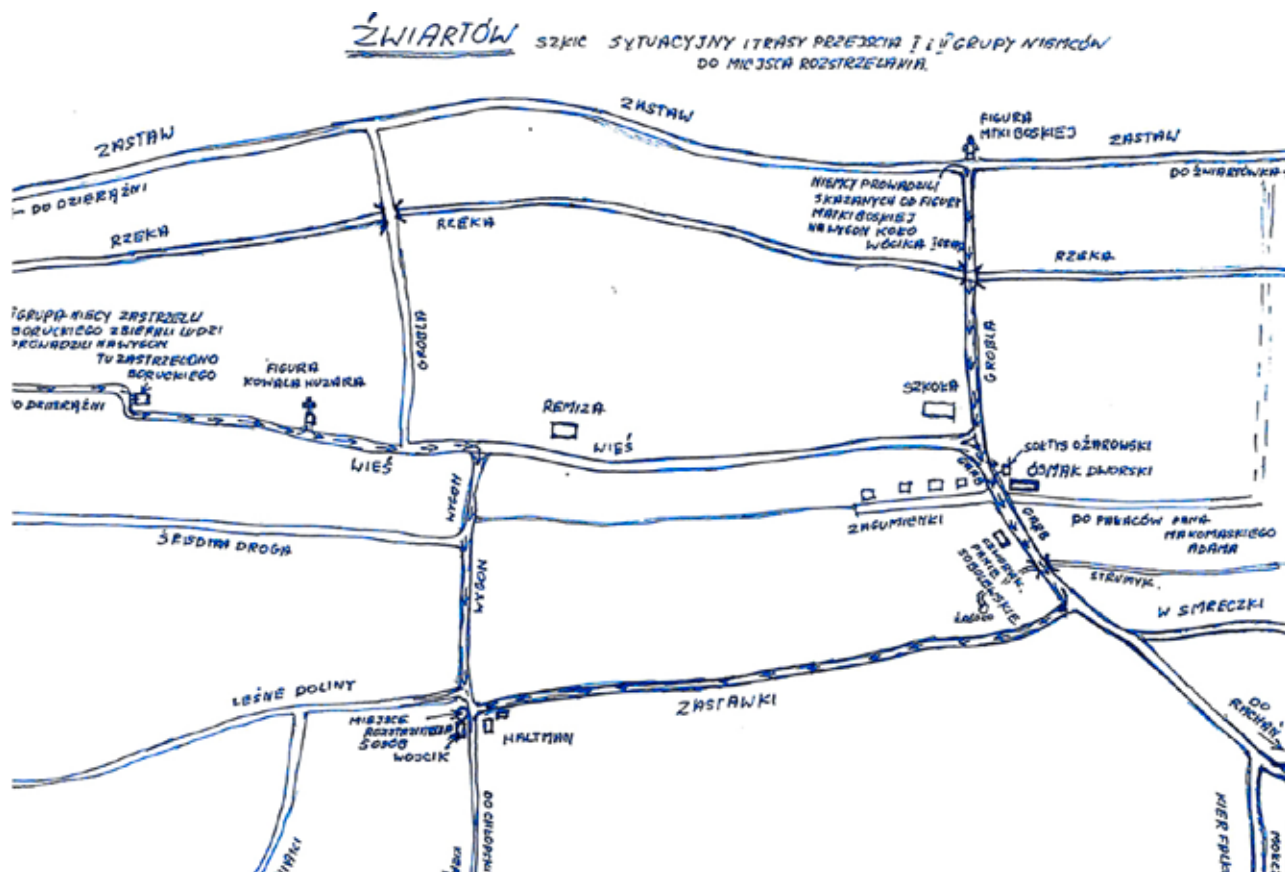
Antoni Gałka

Oj, to Niemcy mieli za swoje, przy próbie wypowiedzenia słowa Żwiartów! Otóż Niemcy mieli posterunek żandarmerii, który mieścił się w Rachaniach, ok. 3 km od Żwiartowa. Było ich tam około 30 osób. Kilku z nich (czterech lub pięciu), przebranych w cywilne ubrania, przyszło do Żwiartowa. Mieli ze sobą ubrania- spodnie, marynarkę, buty na wymianę za naboje, pistolet i inną broń. Wiem o tym od Kazimierza Mrozowskiego, który wspominał, że Niemcy ubrania i buty zabrali wcześniej od jego stryja z Rachań. Przebierańcy najpierw odwiedzili w Żwiartowie, mieszkającego na Wygonie, Antoniego Haltmana i rozmawiali tam z jego żoną. Proponowali marynarkę, buty w zamian za naboje lub pistolet, a może nawet karabin? Haltmanka z nimi rozmawiała i nasmażyła im jajek. Konsumpcja, miała miejsce na podwórku, nie w domu i podobno jeszcze pożyczyla chleb dla

tych „niby partyzantów”- od sąsiada Wójcika, który mieszkał po drugiej stronie drogi. Tak sobie z panią Haltman rozmawiali, a to coraz bardziej wypytywali, co i jak we wsi się dzieje. Szczera kobieta opowiadała im, że „tu do nas z lasu czasem przychodzi, damy im jeść tak jak panom, wysuszo się i sobie pójdą”. Na nieszczęście, podczas pobytu przebranych za partyzantów Niemców, przyszli odwiedzić Antoniego Haltmana z wioski: Jan Misztal, Śliwiński (nieznany z imienia) i dwóch braci Frelików (imion nie ustaliłem). Niemcy mieli ze sobą też wódkę albo biber i popijali przy tym jedzeniu. Później poszli Zastawkami w stronę Rachań i wstąpili jeszcze na Zastawkach do Gałki (studniarza). Tam weszli do domu wyciągnęli z kieszeni jajka i kazali sobie usmażyć. Byli trochę podpici i podobnie jak u Haltmana próbowali handlować: ubrania, buty za naboje. Ten dalszy ciąg historii opowiadał

mi Eugeniusz Gałka: „Miałem wtedy z 9 lat, odciągnąłem ojca na bok i pamiętam, jak powiedziałem: - Tato, to nie żadne partyzanty. - Cicho gówniarzu, co ty tam wiesz - usłyszałem wtedy zbesztany od ojca, relacjonował mi Gałka. Zaś ci przebierańcy, podpiszyszy sobie jeszcze bardziej, zaczęli nawet po niemiecku śpiewać...

Po pewnym czasie Antoni Haltman oraz ci, co go odwiedzili podczas pobytu Niemców, dostali wezwania do gminy w Krynicach, albo w Rachaniach ale raczej w Krynicach, skąd zostali przewiezieni na przesłuchanie do Zamościa. Po przesłuchaniu żandarmi przywieźli ich do Żwiartowa. Prowadzili mężczyzn pod broń od strony Zastawu. Koło figury Matki Boskiej odbyło się publiczne przesłuchanie. Niemcy spędzili tu okolicznych mieszkańców. Następnie przez most nad rzeczką Dzierążynką prowadzili skazanych groblą przez garb Żwiartów na Za-

Szkic sytuacyjny trasy przejścia grupy Niemców do miejsca rozstrzelania. Wyk. Marian Darmochwał

Figura NMP w Żwiartowie, świadek wielu dramatycznych historii wojennych

stawki, w stronę Wygonu, dużo ludzi wyganiał z domów i przyłączali do pochodu. Grupa Niemców, którzy prowadzili skazanych i tłum, zganianych i przymusowych obserwatorów spod figury Matki Boskiej, na Garbie wstąpiła jeszcze do sołtysa Bronisława Ożarowskiego i wraz z nim podążyli Zastawkami na Wygon. Tam skazańcom

rozkazano wykopać dla siebie doły. Stojąc bezpośrednio za skazańcami żandarmi wykonali wyrok. Jeszcze przed rozstrzelaniem jeden z Niemców powiedział głośno do spędzonych żwiartowiaków: „-Zobaczcie co was czeka, jak będziecie pomagać bandytom z lasu”. Przed samą egzekucją Jan Miształ zdjął czapkę, obrócił się do zgromadzonych powiedział: „Żegnajcie ludzie”.

O tym co zrobił przed zastrzeżeniem Miształ, opowiadała mi moja mama, która była jednym z przymusowych widzów. Po egzekucji pięciu mieszkańców wsi, spalono ich zabudowania. Po jakimś czasie rodziny ofiar pochowały swoich bliskich na cmentarzu w Dzierżęni.

W ten sam dzień, 9 czerwca 1942 roku, inna grupa Niemców, idąc drogą od Dzierżęni zastrzeliła Stanisława Boruckiego, gdyż takie nazwisko mieli zapisane na kartce. Po czym okazało się, że doszło do pomyłki i zabity został nie ten Borucki – opowiadała mi o tym Henryk (Hieronim) Borucki, syn zabitego. Pamięta jak Niemiec powiedział „-Bohuc-ki, banditten” i strzelił z pistoletu. Prawdopodobnie ci sami Niemcy, idąc dalej, zabierali ze sobą coraz

więcej osób. Po drodze, gdy doszli do kowala – Bronisława Huzara, chcieli przyłączyć go do reszty prowadzonych. Niemiec coś do niego nakrzyczał, syn Marian z mamą dołączyli do prowadzonej grupy, a on poszedł przypiąć krowę i gdy wracał, Niemiec do niego strzelił. Szczęśliwie przestrzelił tylko daszek w kaszkiecie na jego głowie. Ocalony cudem kowal ufundował murowany krzyż, który stoi do dziś w miejscu tego zdarzenia.

Nie ma już dawnych zabudowań wsi wśród, których rozegrały się owe dramatyczne wydarzenia. Nie żyją także w większości świadkowie tamtych dni. Pozostały miejsca i zwyczajowe nazwy. Ten zebrany przeze mnie zapis, to zaledwie szczątki trudnych, wojennych dni wsi Żwiartów.

*Autor: Marian Darmochwał
w oparciu o wspomnienia Mariana Huzara, Mieczysława Ożarowskiego, Eugeniusza Gałki i Kazimierza Darmochwał (z domu Cik)*

Fotografie pochodzą z archiwów rodzin: Ożarowskich, Gałków, Łasochów i Darmochwałów.

Wielki wąsacz

Opowiada się o nim niezwykle historie: jak pożera wodne ptaki i ssaki zasysając je wielką paszczą, jak niszczy sprzęt wędkarzom, jakie spustoszenie czyni w stawach rybackich. Ba! Są i tacy, którzy twierdzą, że wielkie sumy wciągają pod wodę kąpiące się małe dzieci...Powtarzane przez lata mrozące krew opowieści budują tajemniczy obraz tej niezwyklej ryby, która dała panom sumiaste wąsy a dzieciom znana jest z wierszyka: „Mieszkał w Wiśle sum wąsaty, znakomity matematyk” – Jan Brzechwa.

Ta największa w Europie ryba słodkowodna, należy do rzędu sumokształtnych obejmującego ponad 3000 gatunków. Osiąga ponad 2 metry długości i wagę ponad 100 kg. Aktualny rekord Polski: 260 cm – najdłuższy sum to ryba złowiona w zbiorniku Elektrowni Rybnik 18.10.2018, ważyła 102 kg. Natomiast najcięższy sum ważył 105,5 kg przy długości 159 cm (2017, ten sam zbiornik) Wędkarski Świat oraz katowice.pzw.org.pl

Beżłuskie ciało z prawie czarnym grzbietem, mającym odcienie zielonkawe, niebieskawe lub brązowe, silnie uzębiona szeroka paszcza i wąsy – dwa długie w górnej szczęce i cztery krótkie w dolnej – czyni z sumy postrach wód i pożądane trofeum wędkarzy.

Nasz bohater, sum europejski (*Silurus glanis*), zamieszkuje większe i średnie rzeki, zbiorniki zaporowe, starorzecza i ciepłe jeziora przede wszystkim w Europie Środkowej i Wschodniej. Introdukowany w innych rejonach kontynentu oraz hodowany w stawach. Należy wspomnieć, że w Polsce występuje też zawleczony z Ameryki Płn. sumik amerykański (karłowaty), uznany przez PZW za szkodnika.

Na żer sum wyrusza po zmroku, w dzień leży na dnie w głębokich miejscach o małym ruchu wody. Lubi ciepło, jest samotnikiem, choć młode osobniki czasem polują w grupach.

Oprócz rzek chętnie zasiedla także zbiorniki zaporowe, ciepłe kanały przy elektrowniach i elektrociepłowniach. Preferuje miejsca z licznymi jamami, zwalonymi konarami gdzie może się ukryć. Wielkie sumy odpoczywające

na mieliznach same przypominają naniezione nurtem przeszkody, pnie czy głązy.

Budowa ciała dostosowana jest do środowiska i sposobu zdobywania pokarmu, jak u innych ga-

tunków. Zatem- ciemny grzbiet, marmurkowe boki i jasny brzuch. Wąsy suma są największym skupiskiem komórek receptorowych, które ryba wykorzystuje do polowania, wyczuwania wielkości przeszkód i kryjówek oraz komunikacji. Sum ma doskonały węch, słuch, dotyk i smak ponieważ posiada liczne brodawki czuciowe i smakowe umieszczone zwłaszcza w okolicach pyska, ale też umiejscowione na skórze. Bardzo długi ogon, szeroka spłaszczona paszcza uzbrojona w setki bardzo ostrych zębów dopełnia obraz drapieżnika. Te nitkowate zęby (ok.10 000) tworzą gęstą szczotkę, która pozwala zbierać z powierzchni wody drobne ryby np. ukleje. Polując mocno chwytają zdobycz, miążdży i połyka. Wędkarze mówią wtedy o „cmokaniu” suma. Oto krótki opis: ” Nocą zdarza się usłyszeć polującego suma. Nie jest to jednak huk uderzającego o wodę cielska ryby, ale szum, jakby ktoś sypał grochem o wodę. To na płycznach ucieka drobna płoszona przez nocnego drapieżcę, w panice wyskakuje z wody.” (S.Krakowski, Wędkarstwo dla każdego). Są także relacje o odgłosach żerującego suma słyszanych jako „tłuczenie” ogonem o wodę.

Do tarła przystępują osobniki 3-6 letnie, gdy temperatura wody osiąga 18-20 st.C. Odbywa się ono na zarośniętych płycznach, gdzie na wygniecionych na dnie roślinach tworzących gniazdo samica składa ikrę. Pilnuje jej samiec a po 3-6 dniach następuje wylęg. 1,5 kilogramowa samica składa ok.20tys. ziaren ikry, a 70kg – ok.miliona. Początkowo larwy żywią się planktonem i larwami innych ryb, młodociane zjadają skorupiaki i robaki, zaś dorosłe polują na ryby różnych gatunków, żaby, małe ssaki i ptaki. Zdarza się kanibalizm. Stosunkowo mały żołądek ogranicza wielkość połykanych w całości zdobyczy. Choć

chwytają pływające ptaki, to najczęściej ich pożywieniem są kilkunastocentymetrowe rybki. Gdy brak pokarmu, nie gardzą padliną. Sumy żerują nocą, intensywnie w najcieplejszych miesiącach roku. Poniżej 7 st.C przestają się odżywiać. Mają niewielkie wymagania tlenowe, jak np. karasie. Mogą żyć w słabo natlenionych i mulistych zbiornikach.

W wieku ok.10 lat sum osiąga ok.1 m długości i wagę ok. 10 kg. Dwumetrowe okazy, ważące ok.80 i więcej kilogramów, mają ok.30 lat. Nie wiadomo jak długo żyją sumy, są przypuszczenia, że mogą dożyć 60 lat, przeciętny wiek to 30 lat.

Pora na kulinarne zalety ryby. Sum ma różowe, zwarte mięso, pozbawione ości. Smakosze twierdzą, że w smaku przypomina cielęcinę. Jednak najlepiej przyrządzać suma z rzeki i to stosunkowo niedużego (wędkarzy obowiązuje wymiar ochronny – 70 cm), nie ma wtedy problemu z zapachem mułu. Mięso jest średnio tłuste i dobrze smakuje w wielu wersjach – smażone, pieczone, z grilla podane z warzywami. Przed wojną potrawy z suma były popularne, niestety dziś są zapomniane. Przy sprawianiu suma należy pamiętać o tym, że jego osocze jest toksyczne, zatem trzeba to robić ostrożnie. Ukłucie też może ostry kolec w płetwie piersiowej.

Największe znaczenie gospodarcze ma sum w rejonie Morza Czarnego. Zaś afrykański gatunek suma jest od lat 90tych XXw. hodowany w Polsce.

Szkoda tylko, że cena (ok.30 zł/kg) nie zachęca do częstego przyrządzania dań z tej bardzo smacznej ryby. W sumie – przynajmniej raz warto posmakować suma. Miałam okazję smakować suma z Wisły i wszystkim polecam.

Tekst Barbara Noga
 Fot. arch. Waldemara Semczuka

Trzy mamy

Mamo...
 Pokochałaś
 Urodziłaś
 Wychowałaś
 Głębia słów...

Dziś stoję przed Tobą wdzięczny
 W dłoniach polne kwiaty
 Dziurawce maki bławaty
 Za miłość Twą
 Kołyski rytm
 Dziękuję Ci Mamo

Za Twoje „Fiat” i Jezusa narodzenie
 Świadectwo wiary
 Wspólną modlitwę – bukiet róż
 Płaszcz opieki
 I zawsze otwarte ramiona
 Dziękuję Ci Mamo

Za poczucie jedności
 W myślach słowach czynach
 Patriotów św. Męczenników
 Jak krople krwi w kielichu wolności
 Ojczyzno ma – Polsko
 Tobie też dziękuję

Ernest

Ps. Wiersz został napisany w stulecie urodzin św. Jana Pawła II, 18 maja 2020 r.

Fot. bgs

Gąszcz i susz... czyli czas przetworów

Chutney? Pesto? Ketchup? – Gąszcz!

Gęsty sos owocowy, ziołowy czy warzywny jest w wielu kulturach i kuchniach, w każdej ma inną nazwę i ścisły przepis. Zazwyczaj chodzi w nich o to samo – wytrawna konfitura lub silny aromat przypraw i ziół mają przykryć niebyt świeży kawałek mięsa lub nadać smak mdłej potrawie. Kto nie jadł oscypka z żurawiną niech pierwszy sięgnie po musztardę!

Chutney [czatnej] pochodzi z kuchni indyjskiej, jest mocno korzenny i zazwyczaj pikantny, jego bazą najczęściej są owoce lub surowe warzywa i ocet. Pesto jest konkretnym włoskim sosem z liści bazylii z dodatkiem czosnku i sera dojrzewającego. Zamiana bazylii na czosnek niedźwiedzi w przygotowaniu takiego sosu powoduje, że to już nie jest włoski przepis o nazwie pesto. Ketchup z cukinii jest zaprzeczeniem pierwotnego założenia sosu pomidorowego z octem i cukrem. A hiszpański mojo [moho] verde musi być zielony!

Na szczęście Polacy nie gęsi i swoją nazwę mamy: rodzimym staropolskim określeniem tego rodzaju dań jest GĄSZCZ.

Dawne receptariusze podają wiele wersji gąszczu, pierwsze przepisy są już z XVII wieku. Stanisław Czarniecki – pierwszy kuchmistrz Rzeczypospolitej w „Compendium

ferculorum” z 1682 roku tłumaczył, że „Pospolita umiejętność jest robienia gąszczu, jednak żeby w piśnieniu sposobów gotowania potraw czego nie opuścił, położę sposób taki. Weźmij rożenków wielkich albo drobnych, cebule albo bulwów, pietruszki albo marchwie, jabłek kwaśnych albo chleba białego, a na ostatek pasternaku. Ochędoż, wstaw przestrono w garcu, warz. A gdy dobrze uwre, przebij przez sito, a jeżeli gęściejszego potrzeba, nie lej tej polewki nic, w którym namieniona materyja warzona jest, a jeżeli rzedszego, przylewaj tyle, ile potrzeba, tak będziesz miał wędług woli swojej lubo rzedszy, lubo gęściejszy gąszcz.”

Słowo gąszcz oprócz gęstości oznacza też różnorodność, dawne polskie gąszcze były winem, które zagęszczano jabłkiem, cebulą i bułką, a ich smak był isticie staropolski – czyli ostry i kwaśny. Imbir, pieprz, cynamon, szafran i kardamon nie opuszczały polskich garnków, a do tego tłuczony cukier i octy o wielu aromatach tworzyły niepowtarzalny rys kuchni polskiej.

Znając zasadę polskiego gąszczu – który jest raczej gładkim sosem o wyrazistym smaku – możemy śmiało sięgnąć po sezonowe warzywa i owoce. Proponuję zapasteryzować na zimę pikantny gąszcz

z mirabelek z dodatkiem czosnku i pestek dyni, albo gąszcz z pieczonych na ognisku jabłek wraz z cebulą, gąszcz z wędzonych śliwek z fasolą i majerankiem, albo gąszcz z cukinii z lebiądką (naszym dzikim oregano), czy gąszcz z podagrycznika i pestek słonecznika na wzór włoskiego. Niech wyobraźnia Cię nie ogranicza – gąszcz to gęstwina smaków!

A teraz coś najprostszego i naprawdę zdrowego – susz owocowy i warzywny.

Poświęcając nieco czasu i najlepiej korzystając z suszarki do owoców, zaopatrzymy się na jesienno-zimowe wieczory w pełne witamin owocowe chipsy i domową vegetę.

Najbardziej popularne są tu jabłka, których mnogość odmian zapewni różnorodne smaki przekąsek. Jabłka możemy wydrążyć nożykiem i pokroić w talarki lub

omijając gniazda nasienne kroić w plastry, aby nie ciemniały zanurzyć je w wodzie z sokiem cytrynowym. Za chwilę przyjdzie też pora na śliwki i gruszki ale można pokusić się o maliny a nawet porzeczkę czy dziką różę. Te małe bombki witaminowe można używać z powodzeniem do musli, owsianki czy kompozycji herbatek owocowych. Smak lata murowany!

Do suszu warzywnego można wykorzystać korzenie marchwi, buraków, pietruszki, pasternaku czy selera. Doskonała będzie również papryka, por, pomidory, czosnek, cebula. Warzywa korzeniowe tniemy w kosteczkę lub plasterki, zaś pomidory czy papryczkę chili suszymy w całości. Pomysłów i przepisów jest w bród ale warto zawsze pokusić się o własne eksperymenty i być kompozytorem najsmaczniejszego domowego suszu!

Poleca – Ewa Garniec z Zaziółka
Fot. Beata Gałan-Smól

KRZYŻÓWKA Z ERNESTEM

1		2		3		4	21		5	6		7	6					9
																		3
10					5		7					11				12	27	
					25					24								
13		10				14		15						16				
						19						17						
18	1		22			19				16			20	2				
				21				26							14			22
23		24		12		25						26						
												27	4			28		9
						29				30								17,23
31			15		8					32		18			33			
34			13			35			20					36				

1	2	3	4	5	6	7														
8	9	10		11	12	13	14	15	16	17	18		19	20	21					
22		23	24	25	26	27														

Rozwiązaniem jest aforyzm A. Regulskiego

Poziomo:

- Ażurowe rękodzieło
- Był nim Stefan Wyszyński
- Publiczny, lub posiłkowy
- Powyżej normy
- Uprawiający jakąś dziedzinę – praktykant
- Najkrótsza łamana zamknięta
- Gaz szlachetny Ar.
- Inaczej różyczka
- Coś wyjątkowego
- Zastrzyk
- Gniazdowy, lub punktowy
- Najwyższy masyw górski w Grecji
- Sztuka artystycznego wiązania
- List, tekst pisany

31. Genealogia

- Biały minerał, materiał rzeźbiarski
- Mieszkanie
- Pustynia w Chile
- Duchowa siostra św. Franciszka z Asyżu

Pionowo:

- Dentysta
- Statek powietrzny
- Czapla biała
- Rodzaj pseudonimu
- Praktyka prawnika przygotowującego się do funkcji adwokata
- Śmiertelna ofiara wypadku
- Odcinek ręki

9. Ozdoba okna

- Uroczyste objęcie diecezji przez biskupa
- Cyfra osiem
- Maksymalne oddalenie np. Księżycy od Ziemi
- Jazzmen z naszej gminy
- Naczynie do zaparzania herbaty
- ...Saudyjska, nad Morzem Czerwonym
- Rzeźba bolesnej Matki, z Chrystusem
- Morska jednostka długości
- Strój pierwszokomuniijny
- Katolicki Uniwersytet Lubelski
- Wada deski

Zapraszamy do zmierzenia się z kolejną krzyżówką przygotowaną przez Ernesta. Spośród rozwiązań – samych haseł rozlosujemy 2 równorzędne nagrody rzeczowe o wartości 100 złotych. Rozwiązania należy przesyłać pocztą elektroniczną wraz z wypełnioną Kartą Zgłoszenia dostępną na stronie internetowej www.krynice.naszgok.pl

(w zakładce Do pobrania) na adres: gok_krynice@poczta.onet.pl lub zwykłą pocztą na adres GOK Krynice, Krynice 1, 22-610 Krynice lub wrzucać do skrzynki pocztowej na ścianie GOK –u albo też osobiście dostarczyć do końca września b.r.

Hasło krzyżówki z nr 21 brzmi: „EPISTOLOGRAFIA”. Wśród na-

desłanych prawidłowych odpowiedzi wylosowaliśmy 2 zwycięzczynek – panią **Krystynę Hałasę** z Zadnogi oraz panią **Justynę Cik** ze Zwiartowa. Serdecznie gratulujemy! Po odbiór nagród zapraszamy do GOK po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym lub mailowym wizyty.